

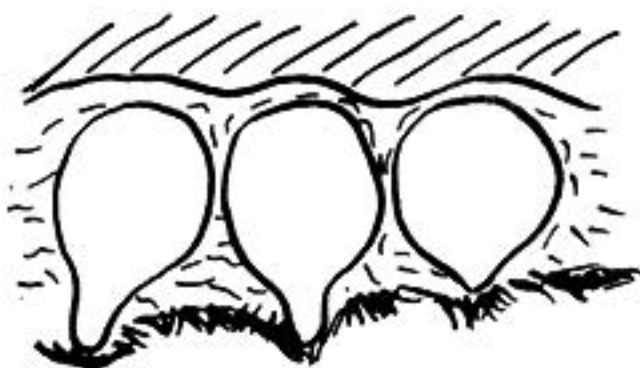
EEN PARASIET OP RUSSULA

Parasieten onder de fungi zijn bijzonder talrijk, maar fungi op fungi zijn er veel minder, terwijl fungi op Russula soorten bepaald zeldzaam zijn.

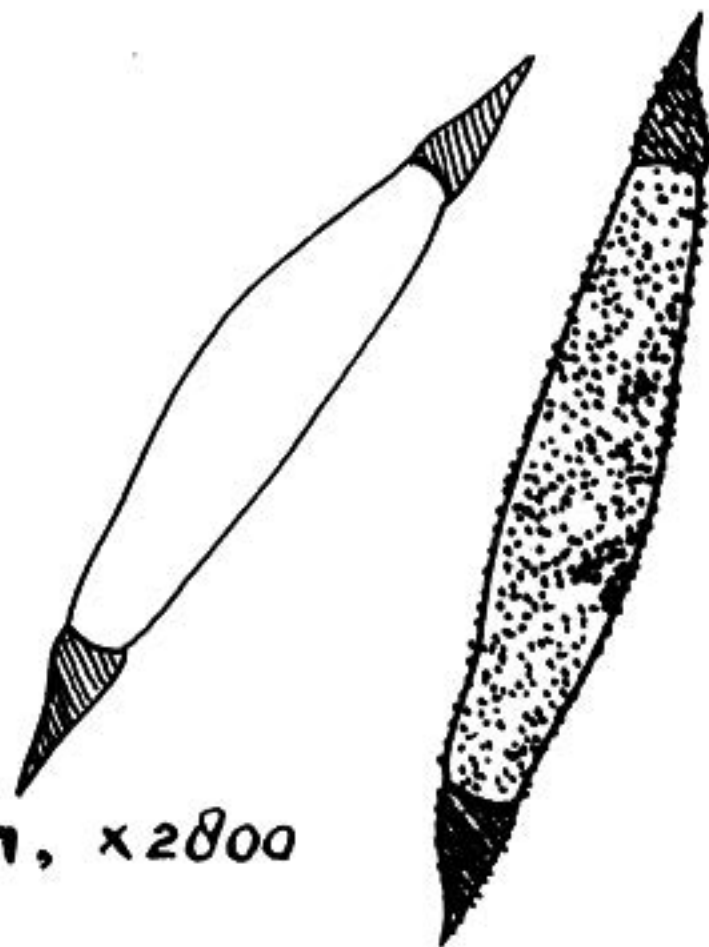
Een schimmel uit deze laatste rubriek werd mij in de herfst van 1967 toegestuurd, maar werd niet als parasiet herkend: men vond alleen, dat de gastheer, een Russula soort, er vreemd uitzag. Inderdaad maakte het een wonderlijke indruk, dat er in het geheel geen lamellen waren, maar in plaats daarvan een vrij gladde, viltige, groenachtige laag de onderkant van de hoed bedekte en zich van de hoedrand tot aan de steelbasis uitstrekte.

Deze sterk vochthoudende, viltige massa is het stroma, waarin zich de perithecia van de parasiet ontwikkelen. De parasiet heet Byssonectria luteovirens (Fr.) Moravec, is ook bekend onder de namen Hypomyces luteo-virens en Hypomyces viridis, en is een Pyrenomycete uit de groep der Ascohymeniales, familie der Hypomycetaceae. Voor zover ik weet is deze vondst, uit de omgeving van Kampen, de eerste, die hier voor Nederland wordt vermeld.

Van de misvormde Russula kan alleen maar worden vermeld, dat de bovenzijde van de hoed vrij donker vuil rood was; een poging tot nadere determinatie werd niet ondernomen.

3 perithecia, x50

2 sporen, x2800

De korte beschrijving van de parasiet is als volgt.

Stroma een dikke, viltige laag vormend, bestaande uit vrij los verweven groenige hyphen, die naar de oppervlakte toe dichter aansluiten en donkerder groen zijn. Oppervlakte groenig, later zwart wordend. Perithecia in het stroma ingebed, 300—400 x 300 μ , zeer dicht opeen gedrongen, peervormig, bleek, met een conisch ostium, dat later meer of minder buiten het stroma uit kan steken. Asci talrijk, cilindrisch, ongeveer 4.5 μ breed, dunwandig behalve aan de top, 8-sporig. Sporen 26—34 x 4—4.5 μ , 1-rijig in de ascus, spoelvormig, apiculaat, eencellig, fijn wrattig, kleurloos.

R. A. Maas Geesteranus.

EEN COPRINUS OP RIETSTENGELS

In juli 1967 vond ik in een brede rietzoom langs de Schermerringvaart bij Oterleek (Noord-Holland) enkele kleine vruchtlichamen van een Coprinus-soort. Ik vond slechts 4 exemplaren, die alle net even boven de modderige veenachtige bodem aan de stengels van Phragmites communis waren vastgehecht. Opvallend was dat hoe meer de rietstengel met algen was begroeid, de inktzwammen met een breder basisschijfje aan het substraat waren vastgehecht.

De soort laat zich verder als volgt omschrijven (zie ook figuur 1).

Hoed 4-8 mm; eerst klokvormig, dan uitgespreid en soms met ingescheurde ongeveer rafelige rand, later krult de rand naar boven en naar binnen om; de kleur is eerst bleek ivoor met enkele verspreide fijne bruin schubjes vooral in en om het centrum (geen witte of ivoorkleurige als bij *C. friesii* en geen zwarte zoals *C. trigrinellus* zou moeten hebben), later grijsgrauw met vuilokerkleurig centrum. Primordium is fluwelig witbruin. De lamellen zijn eerst bleek vleeskleurig (bruin), later donker bruin tegen zwart af.

De steel is bij volgroeide exemplaren 10-16x0,8 mm, onder de loupe zwak wit bestoven en iets in de lengte vezelig; geen ring; de basis is het breedst met een meer of minder duidelijk basisschijfje (basisvoetje).

De gladde sporen zijn onder het microscoop donker bruin en nog net doorzichtig, de vorm is verschillend al naar de gezichtshoek van amandelvormig tot bijna driehoekig (zie figuur 2). Deze vorm verschillen gaven geen (of nauwelijks) aanleiding om hiervoor een aparte